

NÛH b. MUSTAFA'NIN MECMÛA-İ GAZELLİYYÂT'I*

Mehmet ÖZDEMİR¹

Özet

Klasik Türk edebiyatı için önemli kaynaklarından biri olan şiir mecmuaları ihtiva ettiği muhtelif edebî ürünlerle edebiyat tarihimizin zenginleşmesine katkı sağlamaktadır. Şiir mecmuaları, kültür ve edebiyat tarihimiz için kaynak olma hususiyetinin yanında aynı zamanda edebiyat tarihimizin aydınlatılmasına da hizmet etmektedir. Mecmualar, içerdikleri edebî ürünlerle kendi dönemlerinin kültürel rengini ve zevkini de yansıtabilmektedir. Biyografik eserlerde adı geçmeyen şairlere ait edebî ürünleri içeren mecmualar edebiyat tarihimiz için belge niteliğindedir. Şiir mecmualarında pek çok meşhur şairin muhtelif şiirlerini görebildiğimiz gibi, bir divan tertip etmemiş ya da şiirleri başka kaynaklarda bulunmayan pek çok şairin şiirlerine de ulaşmak mümkün olabilmektedir.

Bu yazıya konu olan şiir mecmuası Nuh b. Mustafa Konevî tarafından tertip edilen ve çoğu 16. Yüzyıl Osmanlı toplumunda yaşamış şairlerin şiirlerini içeren bir mecmuadır. Mecmuanın içeriğini ağırlıklı olarak gazel nazım şekliyle seçme şiirler oluşturmaktadır. Katalog kaydında adı "Mecmûa-i Gazellîyyat" olarak geçen muhtelif yapıtlarında 16 adet minyatür bulunan mecmuanın I. Ahmed (Bahtî)'e takdim edilmiş olduğu kanaatindeyiz. Nuh b. Mustafa Konevî adına kayıtlı olan ve şu ana kadar tek nüshasını tespit edebildiğimiz mecmua British Library Or. 4129'dadır. Seçme gazellerden ve az sayıda kaside, musammat, tahmis ve nazirelerden oluşan mecmua, Mecmuaların Sistematik Tasnifi Projesi (MESTAP)²'nin mecmua içerik incelemesine -muhteva bakımından uyularak- araştırmacıların istifadesine sunulmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Şiir mecmuası, nazire, Nuh b. Mustafa, Sultan Ahmed devri.

MECMÛA-İ GAZELLİYYÂT OF NÛH b. MUSTAFA

Abstract

The poem collections (majmua), which are one of the important sources for the Classical Turkish Literature, contribute to the enrichment and also enlightenment of our literature history by providing us with various literary works. In addition, the majmuass with their various literary works reflect the cultural features and interests of their own time. The majmuas having literary works of poets who are unnamed in biographical works serve as documents for our literature history. While it is possible to see the poems of various well-known poets, it is also possible to reach the poems of many poets whose works are not available in other sources or who did not organize diwan.

The poem collection (majmua) in this study is organized by Nuh b. Mustafa Konevî and includes the poems of the poets who lived in the 16th century in the Ottoman society. The majmua is mainly comprised of poems in the form of ghazel. We are of the opinion that the majmua named as "Mecmûa-i Gazellîyyat" in the library catalogue and having 16 miniatures in different pages was presented to Ahmed I (Bahtî). The majmua is registered under the name of Nuh b. Mustafa Konevî and has only one copy in the British Libarary with the shelf mark of 4129. By abiding by the content, the majmua is presented to the researchers under the Systematic Classification Project of Jounals.

Key Words: Poem majmua, imitative poetry, Nuh b. Mustafa, the period of Ahmed I.

* Bu çalışma Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi tarafından 2015-01.BŞEÜ.04-04 Proje numarası ile desteklenmiştir. Eser tarafımızdan neşre hazırlanmaktadır.

¹ Yrd. Doç. Dr., Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, T.D.E. Bölümü, mozdemire@gmail.com.

² MESTAP; Prof. Dr. Mehmet Fatih KÖKSAL'ın teklifi ve bu konuda örnek çalışmasıyla başlayan ve farklı üniversitelerde görevli öğretim elemanlarının gönüllülük esasına dayalı destekleri ile devam eden bir projedir. Bu çerçevede üniversitelerde yapılan/yapılmakta olan çalışmaların araştırmacıların hizmetine sunulabilmesi için bir veritabanı oluşturulmuştur ve konuyla ilgili çalışmalar veri tabanında paylaşılmaktadır. Web Adresi: <http://mecmualar.tr.gg/>

Giriş

Arapça bir kelime olan *mecmûa*, lügatte “toplanıp biriktirilmiş, tertip ve tanzim edilmiş şeylerin hepsi” (Devellioğlu 2007: 596) anlamında kullanılan bir kelimedir. Mecmualar ekseriyetle bir ya da daha fazla şâir yahut nâsire ait olan farklı şekil ve hacimlerdeki nesir ya da şiirlerden oluşan derleme eseri ihtiva eder. Mecmua, klâsik edebiyat terimi olarak “farklı kişilere ait metinlerin/metin parçalarının bir araya getirildiği eserler bütünü” (Köksal 2012:83) olarak tarif edilebilir.

Mecmualar, edebiyat tarihimizin etraflı bir şekilde ele alınıp aydınlatılmasında edebiyat araştırmacıları için zengin muhtevaya sahip yardımcı kaynaklar olarak kabul edilebilir. Yazıldıkları dönemin kültürel rengini, sanat ve edebiyat anlayışlarını aksettiren mecmualar, edebiyat tarihinin en önemli kaynağı kabul edilen tezkirelerde adlarına rastlanmayan pek çok şair, şiir, edebî tür ya da belgeyi ihtiva edebilmektedir (Aydemir 2007: 123).

Mecmualar ihtiva ettikleri ürünlere göre farklı adlar ile anılmışlardır. Mecmua konusunda araştırma yapanlar mecmuaların sınıflandırılmasında farklı önerileri teklif etmişlerdir. Bu konuda ilk tasnif önerisi yapan kişi Âgâh Sırrı Levend olmuştur. Levend, mecmuaları dört ayrı gruba ayırmıştır:

- a) Nazire mecmuaları,
- b) Meraklılarca toplanmış, birer antoloji niteliğinde seçme şiirler mecmuaları,
- c) Türlü konulardaki risalelerin bir araya getirilmesiyle meydana gelen mecmualar,
- d) Tanınmış kişilerce hazırlanmış, birçok yararlı bilgileri, fıkraları ve özel mektupları kapsayan mecmualar (Levend 1987:166).

Günay Kut'un sınıflandırmasına göre mecmualar;

- I. Nazire mecmuaları,
- II. Seçme şiir mecmuaları,
- III. Aynı konu ile ilgili eserlerin bir araya gelmesi ile oluşan mecmualar,
- IV. Karışık mecmualar,
- V. Tanınmış kişilerce veya derleyeni belli kişilerce hazırlanmış mecmualar (Kut, 1986: 170-174) olarak beş gruba ayrılmıştır.

Yukarıdaki tasniflerin mecmuaların hazırlanış amaçlarını yansıtabilme özelliği bakımından kuşatıcı bir nitelikte olmadığını ifade eden Mehmet Gürbüz ise mecmuaları;

- I. Şiirlerin şekil özelliklerine göre oluşturulan şiir mecmuaları,
- II. Şiirlerin konularına göre oluşturulan (tematik) şiir mecmuaları,
- III. Nazire mecmuaları,
- IV. Şairlerin aidiyeti / mensubiyeti esasına göre hazırlanan şiir mecmuaları,
- V. Bir mensubiyet ilişkisi gözetmeksizin belirli şairlerin divanlarını/şiirlerini bir araya getirmeyi amaçlayan mecmualar şeklinde tasnif etmiştir (Gürbüz 2012: 10-14).

M. Fatih Köksal ise mecmuaları şiir mecmuaları ve diğer mecmualar şeklinde iki başlık altında toplamıştır. Kütüphanelerde farklı adlarla kayıtlı olan derlemelerin herhangi bir nazım türü veya nazım şekli birliği dikkate alınmadan derlenmiş manzum metinlerden oluştuğunu, nazım şekli veya türlerinden şiirlerle oluşan mecmuaların

da şiir mecmuası olduğunu ifade etmiştir. Bu tür eserlerin de çoğunlukla mecmûa-i nuût, mecmûa-i kasâid, mecmûa-i ilahiyât, mecmûa-i gazeliyât gibi o nazım şekli ve türünün adıyla anıldığını vurgulamıştır (Köksal 2012: 84). Köksal, genelde mecmuaları özelde ise şiir mecmualarını önemli kılan temel unsurları 11 madde halinde sıralanmış ve mecmuaların tek tek, birbirinden bağımsız bir şekilde incelenmesinin çok fazla bir anlam ifade etmeyeceğini önce şiir mecmualarının daha sonra edebiyat sahasına giren tüm mecmuaların taranacağı bir “bilgi bankası” oluşturulmasının zorunluluk olduğunu ifade etmiştir (Köksal 2012: 88-91)

Bu çalışma bir makale konusunu olduğu için -tablolaştırmada içerik olarak Köksal'ın teklif ve önerisi ile projeleşen MESTAP'ın mecmua inceleme kriterlerine uygun olarak hazırlanmakla beraber- tabloların oluşturulmasında şekil değişikliklerine başvurulmuştur. Her şiir için ayrı bir tablo oluşturulmuş ve her tabloda şiirin mecmuadaki varak numarası, başlığı, nazım şekli ve birimi, şairi, matla ve makta beyitlerine yer verilmiştir.

1. MECMÛA-İ GAZELLİYÂT'IN TANITIMI

1.1. Nüsha Tavsifi

Çalışmamıza konu olan mecmua, İngiltere British Library Or. 4129 numarada Nuh b. Mustafa Konevî “Mecmûa-i Gazelliyat” adıyla kayıtlıdır. Eserin orijinal nüshasını inceleme imkânımız olmadı. Ancak temin ettiğimiz dijital kopyasından eserle ilgili şu bilgileri verebiliriz: Harekeli nesih yazı, 116 yaprak, çift sütun 13 satır.

Müstensihi ve istinsah tarihi belli değildir. Yazmanın 52a ve 53b yaprakları üzerinde mürekkepli kalemle ve Latin harfleri ile yazılar yazılmış olup bazı yerlerde orijinal metnin okunmasını engellemektedir. 98a, 98b, 99a, 99b, 100a, 100b, 103a, 103b, 104a, 104b, 105a, 105b yapraklarının orta kısımlarında yer yer orijinal metnin görülmesini engelleyecek siyah lekeler vardır.

Başı: İlâhî taht-ı baht üzre mu'ammer eyle hünkârı
Cihânda emr ü nehyin eyle 'adl ü dâd ile cârî

Sonu: Seg-i küyü gibi Yaḥyâ yüri şâbit-ḳadem ol
Tâ ölünce felege virme işiḡi yöresin

Mecmuada 16 adet minyatür bulunmaktadır. Minyatürlü yapraklar: 5b, 17a, 24a, 30a, 43a, 47a, 51b, 60a, 66b, 75a, 80a, 85b, 90b, 96a, 102b, 111a.

1.2. Tertip Hususiyetleri

Mecmuada mürettibin tertip sebebiyle ilgili herhangi bir kayıt mevcut değildir. Mecmuanın telif tarihi ve müstensihi de bilinmemektedir. Katalog kayıtlarındaki bilgiler mecmuanın Nuh b. Mustafa Konevî'ye ait olduğunu tescil etmektedir. Mecmua başlangıcının Sultan Ahmed methiyeleri ile başlaması, tanzir edilen gazellerin çoğunluğunun Bahtî gazelleri olması ve mecmuanın hat hususiyeti ve minyatürleri eserin Sultan Ahmed'e takdim edildiği düşüncesini güçlendirmektedir. Mecmua I. Ahmed için yazılan ve ikisi Hocazâde Esad'a, biri mahlası zikredilmeyen bir şaire ait olan üç kaside ile başlamaktadır. Kasidelerden sonra “Tercî-bend-i Hâfız” başlığı ile yine Sultan Ahmed için bir methiye yer almaktadır. Bu dört şiirden sonra ilki Bâkî'ye ait olan gazellere yer verilmiştir. Mecmuada az sayıda tahmis ve musammatlar yer alsa da içeriği gazellerden oluştuğu için bu mecmua bir gazel mecmuası olarak düşünülebilir.

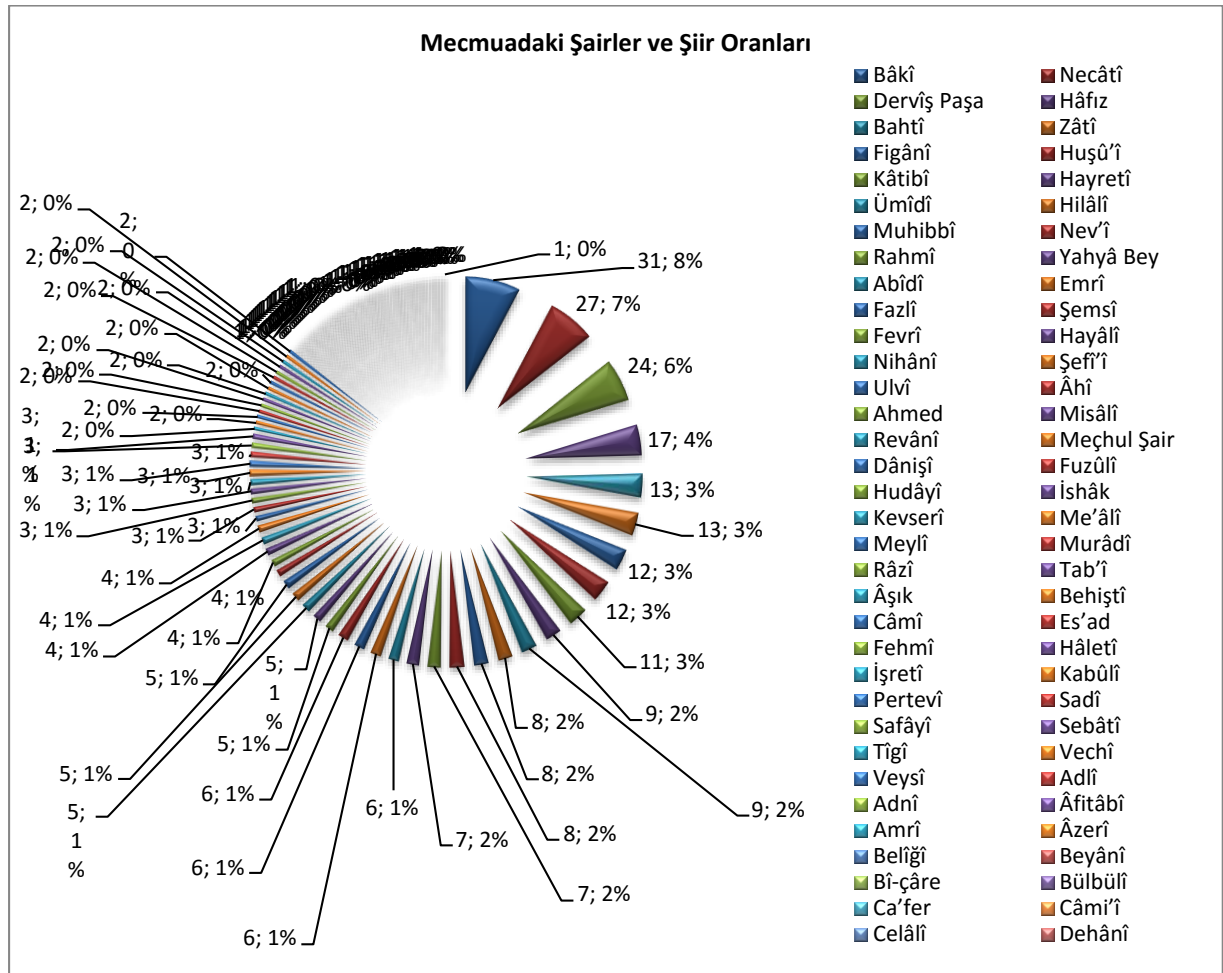
Mecmuada yer alan şairlerin sıralanmasında şiirin vezni, kafiye, redif ve şair isimleri gibi herhangi bir düzenleme kriteri dikkate alınmamıştır. Mürettip kendi beğendiği ve muhtemeldir ki Sultan Ahmed'in de beğendiğini düşündüğü şiirleri yahut padişahın yakınında bulunduğu anlaşılın birkaç şairlerle birlikte başka şairlerin de şiirlerini mecmuaya dâhil etmiş olabileceğini düşünülebiliriz. Mecmuada yer alan şiirler genellikle 16. yüzyıl şairlerinden seçilmiştir. Mürettip genelde beş beyitli gazelleri tercih etmiştir. Şiirlerin hemen hepsinde başlık bulunmaktadır ve başlıklarda çoğunlukla şairlerin mahlası yazılmıştır. Mecmuada 16 adet minyatür de bulunmaktadır. Bu minyatürlerin bazılarında Sultan Ahmed'in tasvir edildiği anlaşılmaktadır.

1. 3. Mecmuada Yer Alan Şairler ve Şiir Sayıları

Şâirin Mahlası	Şairin Yaşadığı Yüzyıl	Mecmuadaki Şiir Sayısı	Şâirin Mahlası	Şairin Yaşadığı Yüzyıl	Mecmuadaki Şiir Sayısı
Bâkî	16. Yüzyıl	31	Âfitâbî	16. Yüzyıl	1
Necâtî	16. Yüzyıl	27	Amrî	16. Yüzyıl	1
Dervîş Paşa	16. Yüzyıl	24	Âzerî	15. Yüzyıl	1
Hâfız	16. Yüzyıl	17	Belîğî	16. Yüzyıl	1
Bahtî	16. Yüzyıl	13	Beyânî	16. Yüzyıl	1
Zâtî	16. Yüzyıl	13	Bî-çâre	16. Yüzyıl	1
Figânî	16. Yüzyıl	12	Bülbülî	16. Yüzyıl	1
Huşû'î	16. Yüzyıl	12	Ca'fer	16. Yüzyıl	1
Kâtibî	16. Yüzyıl	11	Câmî'î	16. Yüzyıl	1
Hayretî	16. Yüzyıl	9	Celâlî	16. Yüzyıl	1
Ümîdî	16. Yüzyıl	9	Dehânî	15. Yüzyıl	1
Hilâlî	16. Yüzyıl	8	Enverî	16. Yüzyıl	1
Muhibbî	16. Yüzyıl	8	Feyzî	16. Yüzyıl	1
Nev'î	16. Yüzyıl	8	Gedâ	16. Yüzyıl	1
Rahmî	16. Yüzyıl	7	Gedâyî	16. Yüzyıl	1
Yahyâ Bey	16. Yüzyıl	7	Hafî	16. Yüzyıl?	1
Abîdî	16. Yüzyıl ?	6	Hâlisî	16. Yüzyıl	1
Emrî	16. Yüzyıl	6	Hamdî	16. Yüzyıl	1
Fazlî	16. Yüzyıl	6	Harîmî	16. Yüzyıl	1
Şemsî	16. Yüzyıl	6	Harîrî	16. Yüzyıl	1
Fevrî	16. Yüzyıl	5	Hâşimî	16. Yüzyıl	1
Hayâlî	16. Yüzyıl	5	Helâkî	16. Yüzyıl	1
Nihânî	16. Yüzyıl	5	Hevâyî	16. Yüzyıl	1
Şeffî	16. Yüzyıl	5	Hitâyî	16. Yüzyıl	1
Ulûî	16. Yüzyıl	5	Hızr	16. Yüzyıl?	1
Âhî	15. Yüzyıl ?	4	Hilmî	16. Yüzyıl	1
Ahmed	16. Yüzyıl ?	4	Hisâlî	16. Yüzyıl	1
Misâlî	16. Yüzyıl	4	Hüdâyî	16. Yüzyıl	1
Revânî	16. Yüzyıl	4	Hüseyn	16. Yüzyıl?	1
Meçhul Şair	16. Yüzyıl ?	4	Kemâlî	16. Yüzyıl	1
Dânişî	16. Yüzyıl	3	Lem'î	16. Yüzyıl	1
Fuzûlî	16. Yüzyıl	3	Liyâkî	16. Yüzyıl?	1
Hudâyî	16. Yüzyıl	3	Mânî	16. Yüzyıl	1
İshâk	16. Yüzyıl	3	Medâlî	16. Yüzyıl?	1
Kevserî	16. Yüzyıl	3	Medîhî	16. Yüzyıl	1
Me'âlî	16. Yüzyıl?	3	Mesîhî	16. Yüzyıl	1
Meylî	16. Yüzyıl	3	Meşâmî	16. Yüzyıl	1
Murâdî	16. Yüzyıl ?	3	Mihri	15. Yüzyıl	1
Râzî	16. Yüzyıl	3	Mu'îdî	16. Yüzyıl	1
Tab'î	16. Yüzyıl?	3	Muhammed	16. Yüzyıl?	1
Âşık	16. Yüzyıl ?	2	Muhyî	16. Yüzyıl	1

Behiştî	16. Yüzyıl	2	Na'imî	16. Yüzyıl	1
Câmî	16. Yüzyıl	2	Nizâmî	16. Yüzyıl?	1
Es'ad	17. Yüzyıl	2	Ömrî	16. Yüzyıl?	1
Fehmî	16. yüzyıl	2	Sun'î	16. Yüzyıl	1
Hâletî	16. Yüzyıl	2	Sûzî	16. Yüzyıl	1
İşretî	16. Yüzyıl	2	Sürûrî	16. Yüzyıl	1
Kabûlî	16. Yüzyıl	2	Şânî	16. Yüzyıl	1
Pertevî	16. Yüzyıl	2	Şem'î	16. Yüzyıl	1
Sa'dî	16. Yüzyıl	2	Şeyhî	15. Yüzyıl	1
Safâyî	16. Yüzyıl	2	Vahdetî	16. Yüzyıl	1
Sebâtî	16. Yüzyıl	2	Vâhidî	16. Yüzyıl	1
Tîgî	16. Yüzyıl	2	Visâlî	16. Yüzyıl	1
Vechî	16. Yüzyıl	2	Yemîni	16. Yüzyıl	1
Veysî	16. Yüzyıl?	2	Za'fî	16. Yüzyıl	1
Adlî	16. Yüzyıl	1	Zecrî	16. Yüzyıl	1
Adnî	16. Yüzyıl	1	TOPLAM		403

Yukarıdaki grafikte, şiir mecmuasında en az iki şiiri yer alan şairler ve şiirlerinin mecmua bütünündeki şiirler içerisindeki oranı gösterilmiştir. Grafığe göre en yüksek oran sahip ilk beş şair Bâkî, Necâtî, Dervîş, Hâfız ve Bahtî'dir.

1. 4. Mecmuada Yer Alan Nazım Şekilleri

117 yapraktan oluşan mecmua nazım şekilleri açısından değerlendirildiğinde çeşitlilik arz ettiği söylenemez. Mecmuada en çok kullanılan nazım şekli gazeldir. Mecmudaki nazım şekilleri, sayıları ve oranları aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

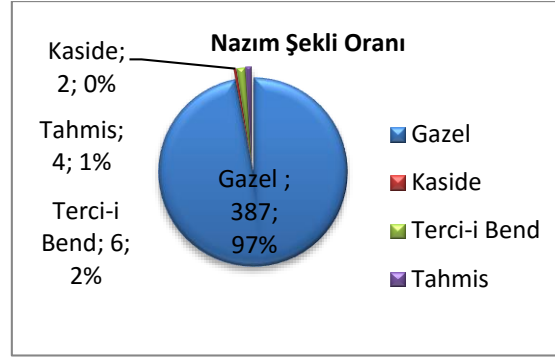
Mecmuadaki Şairlere Ait Gazel Dışındaki Nazım Şekilleri ve Sayıları		
Şairin Mahlası	Şaire Ait Şiirin Nazım Şekli	Şiir Sayısı
Şairi Meçhul	Kaside	1
Esad	Kadise	2
Hâfız	Tercî-bend	3
Safâyî	Tahmis	1
Fevrî	Muhammes	1
Meyli	Tercî-i Bend	1
Şemsi	Tahmis	1
Lemi	Müseddes	1
Vechî	Tercî-bend	1
Tîgî	Tahmis	1
Ulvî	Muhammes	1
Tîgî	Tercî-bend	1
Yemînî	Tahmis	1
Muhammed	Müseddes	1

Yukarıdaki tabloda da görüldüğü üzere mecmuada, gazel nazım şekli dışında kaside, terciibent, tahmis, muhammes ve müseddes nazım şekillerine de yer verilmiştir. Ancak bu nazım şekillerinin mecmuadaki toplam sayısı 17 adet olup gazel nazım şekline oranı oldukça düşüktür. Bu sebeple mecmua gazel mecmuası olarak düşünülebilir.

Mecmuadaki Şiirlerin Nazım Şekline Göre Dağılımı	
Nazım Şekli	Sayısı
Gazel	387
Kaside	3
Tercî-bend	6
Tahmis	4
Muhammes	2
Müseddes	2
TOPLAM	403

Mecmua, ihtiva ettiği şiirlerin nazım şekilleri bakımından incelendiğinde gazel mecmuası niteliği taşıdığı görülmekle beraber sayı bakımından ikinci sırada yer alan nazım şeklinin 6 örnekle tercî-bent olduğu görülecektir. Toplam 4 şiirle üçüncü sırada yer alan tahmisten sonra 3 şiir örneği ile kaside ve ikişer örnekle muhammes ve müseddes nazım şekilleri de mecmuada yer almıştır.

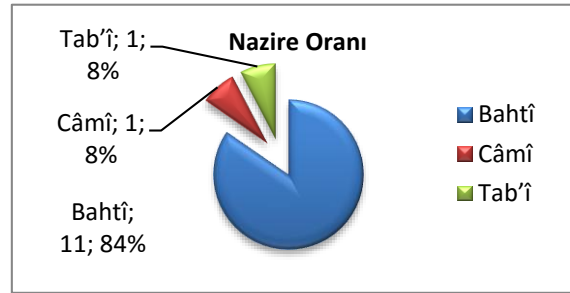

Yukarıdaki tablolarda da görüldüğü üzere mecmuanın muhteviyatını neredeyse tamamen gazel nazım şekli oluşturmaktadır. Bu gazellerin bir kısmı nazirelerden oluşmaktadır.

Mecmuada 22 adet nazire şair vardır. Bu şairlerin şairi, nazire sayısı ve oranları aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

Mecmuadaki Nazire Şiirlerin Dağılımı		
Şair	Zemin Şiir Sayısı	Nazire Sayısı
Bahtî	11	20
Câmî	1	1
Tab'î	1	1

Mecmuda şairi yer alan şair sayısı 113'tür. Bu şairlerin mecmudaki toplam nazire şairleri, bütün şairler içinde oldukça az bir sayıya tekabül etmektedir. Mecmuadaki toplam 403 şairin 22'si nazire şairlerden oluşmaktadır.

1. 5. Mecmuada Kullanılan Aruz Kalıpları

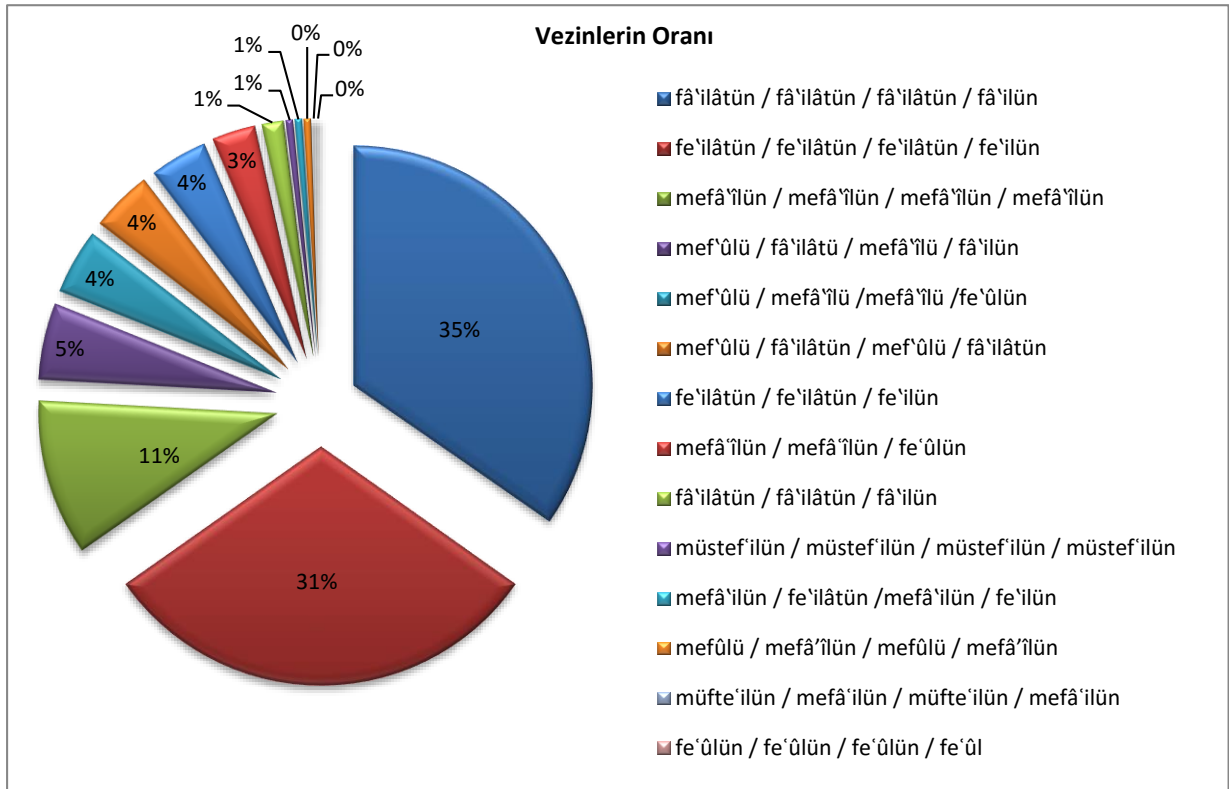
Tablo görüldüğü üzere mecmuda en çok kullanılan üç aruz kalıbı *fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün*; *fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün*; *mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün* vezinleridir. Yine tablo incelendiğinde en az kullanılan aruz kalıplarının da *müfte'ilün mefâ'ilün müfte'ilün mefâ'ilün*; *fe'ülün fe'ülün fe'ülün fe'ül* kalıpları olduğu görülecektir. Mecmuada yer alan şairlerin vezinlerinin çoğunluğu remel bahrindedir. Remel bahri kolay ezberlenebilen ve akıcı şairlerin yazıldığı bahirdir.

Mecmuada Yer Alan Şiirlerin Vezinleri ve Vezinlerin Sayıları

Sıra	Mecmuada Kullanılan Aruz Kalıbı	Sayı
1	Remel: fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün	141
2	Remel: fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün	124

3	Hezec: mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün	43
4	Muzâri: mef'ûlü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün	21
5	Muzâri: mef'ûlü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ûlün	18
6	Muzâri: mef'ûlü fâ'ilâtün mef'ûlü fâ'ilâtün	17
7	Remel: fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün	16
8	Hezec: mefâ'ilün mefâ'ilün fe'ûlün	12
9	Remel: fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün	6
10	Rezec: müstef'ilün müstef'ilün müstef'ilün müstef'ilün	2
11	Müctes: mefâ'ilün fe'ilâtün mefâ'ilün fe'ilün	2
12	Muzâri: mefûlü mefâ'ilün mefûlü mefâ'ilün	2
13	Kâmil: müfte'ilün mefâ'ilün müfte'ilün mefâ'ilün	1
14	Mütekârib: fe'ûlün fe'ûlün fe'ûlün fe'ûl	1

1. 6. Derleyicinin Kimliği

Katalog kayıtlarında Nuh b. Mustafa Konevî adına tahsis edilen mecmuanın müstensihî ve istinsah tarihi belli değildir. Mecmuanın mürettibi Sultan I Ahmed, I. Mustafa, II. Osman, IV. Murad, Sultan İbrahim, IV. Mehmed'in saltanatı dönemlerinde yaşayan ve ilmiye sınıfına mensup olan Nuh b. Mustafa Konvevî'dir. Kaynakların verdiği bilgilere göre Nuh b. Mustafa Amasya'da doğmuştur. Amasya ve İstanbul'da tahsilini tamamladıktan sonra Konya'da müftülük yapmıştır (Bursalı Mehmed Tahir: I-416). Nuh b. Mustafa için doğduğu ya da ikamet ettiği şehirlerden hareketle çeşitli nispetler kullanılmıştır. Konya'da bir müddet müftülük görevi yapmasından dolayı el-Konevî, Mısır'a gidip burada ikamet etmesi sebebiyle el-Mısırî, Hanefî mezhebi âlimlerinden olduğu için de el-Hanefî nispetleri ile anılmıştır (Kehhâle 1961'den aktaran Aytekin 2008:4). Nuh b. Mustafa, Ömer Paşa'nın Mısır'a vali olarak tayin edilmesinin akabinde onunla beraber Mısır'a gitmiş (İhsanoğlu 2006: I-86), hayatının sonuna kadar Mısır'da ilim ve telif işleri ile meşgul olmuştur. 22 Zilkade 1070 / 30 Temmuz 1660'da Kahire'de vefat etmiştir (Türker 2007: 230; Kehhâle 1961: XIII-119; Yılmaz 2003:167-178)

Nuh b. Mustafa'nın telif ettiği eserlere bakıldığında, Arapça yazılan fıkıh ve kelâm ilmi ile ilgili eserler olduğu görülecektir. Bu eserlerin çoğunun da devrinin güncel tartışma konularından seçildiği görülecektir (Şenses 2008:10). Velud bir müellif olan ve Nuh b. Mustafa'nın gazeliyyât mecmuası tertip etmesi, onun şiire de meraklı olduğunu ve seçtiği şiirlerden zevk-i selim sahibi bir kişiliğe sahip olduğunu düşündürmektedir.

2. MECMÛA-İ GAZELİYYÂT METNİ

2.1. Mecmuada Yer Alan Gazeller³

1	
Varak Numarası	9a
Şiirin Başlığı	Gazel-i Sultân Ahmed
Şâirin Mahlası	Bahtî
Nazım Şekli/Birimi	Gazel/5
Şiirin Vezni	. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _
Matla Beyti/Bendi	Görüp bu deñlü 'izz ü bahtı tâc u tahtı erzâni Şükür yâ Rabbi kılduñ sen beni bu dehr sultânı
Makta Beyti/Bendi	'Aceb mi dem-be-dem artarsa Bahtî bendeñüñ bahtı Ki andan eksük itmezsin 'aţâñı iy kerem kânı
2	
Varak Numarası	13b
Şiirin Başlığı	-
Şâirin Mahlası	Hâfız
Nazım Şekli/Birimi	Gazel/5
Şiirin Vezni	_ . _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _
Matla Beyti/Bendi	İy 'alemdâr-ı Resül iy fahr-i aşâb-ı güzîn Ehl-i Rûm'a rahmet-i Raḥmân yiter zâtuñ hemîn
Makta Beyti/Bendi	Şol civâruñda olanlarla añıldukça tapuñ Dir ki Hâfız <i>rahmetu'llâhi 'aleyhim ecma'in</i>

³ Mecmuada 387 gazel bulunmaktadır. Ancak gazellerin tamamının matla ve makta beyitlerine yer verildiğinde bir makalenin hacmi ve sınırları aşılacağından tabloda her şairin sadece birer gazelinin matla ve makta beyitleri gösterilmiştir.

3	
Varak Numarası	16b
Şiirin Başlığı	Ġazel-i Bākī
Şâirin Mahlası	Bākī
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/5
Şiirin Vezni	.. _ _ / .. _ _ / .. _ _ / .. _ _
Matla Beyti/Bendi	Devlet el virse yüzün gördüğüm eyyâm olsa Merhâbâ eylesem ol şühile bayram olsa
Makta Beyti/Bendi	Bākīyâ 'îş-ı bahâr eyleriken meclisde Sākī-i lâle-'izâr u mey-i gül-fâm olsa

4	
Varak Numarası	17b
Şiirin Başlığı	Ġazel-i Hâletī
Şâirin Mahlası	Hâletī
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/5
Şiirin Vezni	_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _
Matla Beyti/Bendi	Yaş gelür bakdukça çeşm-i 'âşık-ı ğam-ı h'ârdan Rûy-ı yârûñ farkı yokdur mihr-i pür-envârdan
Makta Beyti/Bendi	Hâtırında Hâletī eksük degüldür hâr hâr Gâh pend-i dostdan geh ta'na-i ağyârdan

5	
Varak Numarası	17b
Şiirin Başlığı	Ġazel-i Kevşerī
Şâirin Mahlası	Kevşerī
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/5
Şiirin Vezni	_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _
Matla Beyti/Bendi	Çekdüm ol cânânı aldum şöhet-i ağyârdan Bir gül-i ra'nâ kopardum ben miyân-ı hârdan
Makta Beyti/Bendi	Bülbül-âsâ âh u zâr itmezdi hergiz Kevşerī Bir güler yüz görse cânâ sen yüzi gül-zârdan

6	
Varak Numarası	18a
Şiirin Başlığı	Ġazel-i Câmī
Şâirin Mahlası	Câmī
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/7
Şiirin Vezni	. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _
Matla Beyti/Bendi	Hümâdur kâkülüñ kaşuñ aña şehbâl-i zîbâdur O bâlâ nîze rûyuñ âfitâb-ı nîze-bâlâdur
Makta Beyti/Bendi	'Arûs-ı nazmuñ kim görse taḥsîn eyler iy Câmī Meger mir'ât-ı ṭab'uñ cilvegâh-ı bîkr-i ma'nâdur

7	
Varak Numarası	19a
Şiirin Başlığı	Ġazel-i Ḥuşû'î
Şâirin Mahlası	Ḥuşû'î
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/5
Şiirin Vezni	_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _
Matla Beyti/Bendi	Lâle ḥaddünden şehâ gülşende güller reng alur Zülf-i ḥam-ender-ḥamuñdan sünbül-i ter reng alur
Makta Beyti/Bendi	İy Ḥuşû'î pâyine eşküm akıdsam ter düşer Rûy-ı zerdüm rûyına sürsem muḳarrer reng alur

8	
Varak Numarası	19a
Şiirin Başlığı	Ġazel-i Behişti
Şâirin Mahlası	Behişti
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/5
Şiirin Vezni	_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _
Matla Beyti/Bendi	Nâ-murâd idüp felek dâyim beni gam-gîn ider Bilmezem nitdüm aña kim böyle baña kîn ider
Makta Beyti/Bendi	Yâd idüp dilden Behişti eylese cândan du'â Sidreden el kıldurup rûhu'l-emîn âmin ider

9	
Varak Numarası	19b
Şiirin Başlığı	Ġazel-i İşretî
Şâirin Mahlası	İşretî
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/5
Şiirin Vezni	.. _ _ / .. _ _ / .. _ _ / .. _ _
Matla Beyti/Bendi	Şanma 'işık ehlini mevtile güzâr eylediler 'işka şabredemeyüp terk-i diyâr eylediler
Makta Beyti/Bendi a	Arkası üzre yatup ehl-i kıbûr itdi huzûr Ġam u mişnet bizi iy 'işretî zâr eylediler

10	
Varak Numarası	21b
Şiirin Başlığı	Ġazel-i Sa'dî
Şâirin Mahlası	Sa'dî
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/5
Şiirin Vezni	.. _ _ / .. _ _ / .. _ _ / .. _ _
Matla Beyti/Bendi	Ben niyâz eyledüğümce n'ola yâr eylese nâz Aña çün nâz virilmiş ezeli baña niyâz
Makta Beyti/Bendi a	Çarhuñ iñletdüğine Sa'dî iñeñ aĠlama kim Kimi güldürdi bugün bu felek-i sifle-nüvâz

11	
Varak Numarası	21b
Şiirin Başlığı	Ġazel-i Şem'î
Şâirin Mahlası	Şem'î
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/5
Şiirin Vezni	.. _ _ / .. _ _ / .. _ _ / .. _ _
Matla Beyti/Bendi	Şanemâ sencileyin yâr-ı cefâkâr olmaz Nitekim bencileyin 'âşıq-ı Ġam-ı'âr olmaz
Makta Beyti/Bendi a	Baş koyup ortaya meydâna çeker 'uşşâkı Dostum Şem'î gibi hiç ciger-dâr olmaz

12	
Varak Numarası	22b
Şiirin Başlığı	Ġazel-i Dehâni
Şâirin Mahlası	Dehâni
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/5
Şiirin Vezni	_ _ . / . _ _ . / . _ _ . / _ _
Matla Beyti/Bendi	Luş itse vefâ kılsa bize yâr n'olaydı Kör olsa işitse anı aĠyâr n'olaydı
Makta Beyti/Bendi	Dehâni müdâm olsa bu ma'sûk şoşbeti Yanup yakılup eylemese zâr n'olaydı

13	
Varak Numarası	24a
Şiirin Başlığı	Ġazel-i Medîhî
Şâirin Mahlası	Medîhî
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/5
Şiirin Vezni	_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _
Matla Beyti/Bendi	Gel müşerref eyle iy meh bir gice kâşânemi Reşk-i Firdevs-i berîn eyle bu miñnet-hânemi
Makta Beyti/Bendi	Kıŝşa-i Leylî vü Mecnûn'a Medîhî bakmaya Deyr-i 'âlemde benüm güş eyleyen efsânemi

14	
Varak Numarası	24b
Şiirin Başlığı	Ġazel-i Nev'î
Şâirin Mahlası	Nevî
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/5
Şiirin Vezni	_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _
Matla Beyti/Bendi	Sîne-i mecrûhuñlî 'arz itdigüñden yâre ne Bir oñulmaz yaradur zañm-ı mañabbet çäre ne
Makta Beyti/Bendi	Kılma Nev'î şahid-i bâzârile da'vâ-yı 'aşk 'Âşık-ı didâr olandan şahid-i bâzâra ne

15	
Varak Numarası	25b
Şiirin Başlığı	Ġazel-i Mânî
Şâirin Mahlası	Mânî
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/6
Şiirin Vezni	_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _
Matla Beyti/Bendi	Hûñruñdan çıkmasun senden gözüm mehcür olan Olmasun bâri göñülden dür gözden dür [olan]
Makta Beyti/Bendi	Fürkat eyyâmı 'aceb geldi yetişdi Mâniyâ Tiz irermiş derd-i hicre vuşlata ma'zür olan

16	
Varak Numarası	25b
Şiirin Başlığı	Ġazel-i Feyzî
Şâirin Mahlası	Feyzî
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/5
Şiirin Vezni	_ _ . / _ . _ . / _ . _ . / _ . _
Matla Beyti/Bendi	Hübân ola mı sen meh-i tâbâna muķâbil Olmaz meh-i nev mihr-i dıraşşâna muķâbil
Makta Beyti/Bendi	Bağş eylesün nazmîle Selmân ile Mânî Hiç gelmedi Feyzî-i sühân-dâna muķâbil

17	
Varak Numarası	26a
Şiirin Başlığı	Ġazel-i Nev'î
Şâirin Mahlası	Nev'î
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/7
Şiirin Vezni	_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _
Matla Beyti/Bendi	Ser-i küy-ı vefâdan bunca demdür bir eşer gelmez Haberdâr-ı mañabbetden dirîgâ bir haber gelmez
Makta Beyti/Bendi	Dil-i Nev'î 'aceb deryâ-yı bî-pâyân-ı rahmetdür Cihân ma'müresi hâk olsa hiç aña keder gelmez

18	
Varak Numarası	26b
Şiirin Başlığı	Ġazel-i Meylî
Şâirin Mahlası	Meylî
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/5
Şiirin Vezni	_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _
Matla Beyti/Bendi	Göñlümüz hîç rûy-ı ħüb-ı dil-rübâdan geçmedi Pîr olduħça ħarîş oldu hevâdan geçmedi
Makta Beyti/Bendi	Ķâmetin yâd itdi Meylî ħaddini yâd eyleyüp Ol Elif ħâmetden [ol] ebrûsı Yâ'dan geçmedi

19	
Varak Numarası	26b
Şiirin Başlığı	Ġazel-i 'Abîdî
Şâirin Mahlası	'Abîdî
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/5
Şiirin Vezni	. . _ _ / . . _ _ / . . _ _ / . . _ _
Matla Beyti/Bendi	Ne Süleymân-ı zamânuz ne Cem-i devrânuz Gel ħarâbâta bizi gör ki nice sulţânuz
Makta Beyti/Bendi	Nüktedânlar geçerüz gerçi 'Abîdî ammâ Yâruñ esrâr-ı lebin añlamada ħayrânuz

20	
Varak Numarası	27b
Şiirin Başlığı	Ġazel-i Yahyâ
Şâirin Mahlası	Yahyâ
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/5
Şiirin Vezni	_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _
Matla Beyti/Bendi	Râst geldüm yâre bir serv-i dil-ârâdur gider Pâyine 'uşşâħ düşmiş bir temâşâdur gider
Makta Beyti/Bendi	Bî-beħâdur devlet ü iħbâl Yahyâ'dan işit Başuñna alma belâ-yı ħalkı ħavħâdur gider

21	
Varak Numarası	29a
Şiirin Başlığı	Ġazel-i Ĥâletî
Şâirin Mahlası	Ĥâletî
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/
Şiirin Vezni	. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _
Matla Beyti/Bendi	Dile endüh-ı 'âlem virdi şol deñlü elem şimdi Ġubâr-ı ħaħħ-ı dilber itmez oldu def'-i ħam şimdi
Makta Beyti/Bendi	Ķızıldur diyü dilber naħd-i eşke iltifât itmez Olupdur ħâlimüz iy Ĥâletî ħâyette kem şimdi

22	
Varak Numarası	30b
Şiirin Başlığı	Ġazel-i Fażlî
Şâirin Mahlası	Fażlî
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/5
Şiirin Vezni	_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _
Matla Beyti/Bendi	Görmedüm şefħat yüzün ol iki yüzlü yârdan Almadum büy-ı vefâ ol ruħları gülzârdan
Makta Beyti/Bendi	Nerd-i ħamda irmedüm bir dem ħuşâda Fażliyâ Ĥâs-ı çarħı çañladursam n'ola her dem zârdan

23	
Varak Numarası	30b
Şiirin Başlığı	Ġazel-i Veysî
Şâirin Mahlası	Veysî
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/7
Şiirin Vezni	.. _ _ / . . _ _ / . . _ _ / . . _ _
Matla Beyti/Bendi	Öpmesün la'l-i leb-i dilberi sâķiye dirin Yoķsa vallâhi bugün ben şaķınıñ kan iderin
Makta Beyti/Bendi	Her kişi sevdüğini seyre çeker Veysî ben Yârile hâneye varsam diyü tırılmaz iverin

24	
Varak Numarası	31a
Şiirin Başlığı	Ġazel-i Medâli
Şâirin Mahlası	Medâli
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/5
Şiirin Vezni	_ _ . / . _ _ . / . _ _ . / . _ _
Matla Beyti/Bendi	Cân istese cânân dime kim virmezem anı Bî-minnet alur yoķsa ecel virmez emâni
Makta Beyti/Bendi	Ol serv-i hıramân eliñe girse Medâli Em lebleriñi koc belini virme zamâni

25	
Varak Numarası	31b
Şiirin Başlığı	Ġazel-i Hâşimî
Şâirin Mahlası	Hâşimî
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/7
Şiirin Vezni	.. _ _ / . . _ _ / . . _ _ / . . _ _
Matla Beyti/Bendi	Koçmak üzre seni fikr-i dil ü re'y-i hâţır Koçul rûh-ı revân sen de berây-ı hâţır
Makta Beyti/Bendi	Nazarından o şehûñ dür olalı Hâşimiyâ Yıkılıp gitdi hârâb oldı serây-ı hâţır

26	
Varak Numarası	32a
Şiirin Başlığı	-
Şâirin Mahlası	Na'imî
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/5
Şiirin Vezni	.. _ _ / . . _ _ / . . _ _ / . . _ _
Matla Beyti/Bendi	Başladı âh-ı firâvâna ġarîbâne göñül Zülf-i dil-dâre muķayyed gibi divâne göñül
Makta Beyti/Bendi	İy Na'imî sitemi sengi ile her hûbuñ Gitdi âbâde mecâl olmadı divâne göñül

27	
Varak Numarası	32a
Şiirin Başlığı	Ġazel-i Hilmî
Şâirin Mahlası	Hilmî
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/5
Şiirin Vezni	_ . _ _ / . . _ _ / . . _ _ / . . _ _
Matla Beyti/Bendi	Genc-i 'ışkı sînede aġyâr-ı nâ-dân gizlemiş Şanasın Ġârûn'dur mâl-ı firâvân gizlemiş
Makta Beyti/Bendi	Va'de-i vaşlın saña luţf idüp ey Hilmî-i zâr Açmamış aġyâra ol sultân-ı hûbân gizlemiş

28	
Varak Numarası	32a
Şiirin Başlığı	Ġazel-i Murādī
Şâirin Mahlası	Muradī
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/5
Şiirin Vezni	_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _
Matla Beyti/Bendi	Mihriñi koynında gördüm mâh-ı tâbân gizlemiş Ya'ni tâb-ı 'ışkıñı mihr-i dirahşân gizlemiş
Makta Beyti/Bendi	Bu tecellîye Murādī doymadı tağ oldu târ Almadı arz u semâyı k'anı insân gizlemiş

29	
Varak Numarası	32b
Şiirin Başlığı	Ġazel-i Vaĥidī
Şâirin Mahlası	Vaĥidī
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/5
Şiirin Vezni	.. _ _ / .. _ _ / .. _ _ / .. _ _
Matla Beyti/Bendi	Beni aĝlatma iñeñ dīde-i fettānuñ için Yüzüme bir güle bak ĝonca-i ĥandānuñ için
Makta Beyti/Bendi	Kâfir olmadı şaçun küfrine dil virdi ise Bu Vaĥidīyi esirge gele imānuñ için

30	
Varak Numarası	33a
Şiirin Başlığı	Ġazel-i Cāmi'ī
Şâirin Mahlası	Cāmi'ī
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/5
Şiirin Vezni	_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _
Matla Beyti/Bendi	Ĥastedür cānum gül-i ruĥsāruñ eyler arzū Teşnedür la'i şeker-ĝüftāruñ eyler arzū
Makta Beyti/Bendi	Görmek ister ruĥlarıñı rüz u şeb iy lāle-ruĥ Bülbülüñdür Cāmi'ī ĝülzāruñ eyler arzū

31	
Varak Numarası	35a
Şiirin Başlığı	Ġazel-i Fiĝānī
Şâirin Mahlası	Fiĝānī
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/5
Şiirin Vezni	_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _
Matla Beyti/Bendi	Gerçi bülbüldür fiĝān itmekde üstādum benüm Līk başmışdur anı iy ĝonca feryādum benüm
Makta Beyti/Bendi	Pīr olası nev-cüvānuñ koma elden ĥaddini Toĝrı yoldur iy Fiĝānī saña irşādum benüm

32	
Varak Numarası	35b
Şiirin Başlığı	Ġazel-i Mişālī
Şâirin Mahlası	Mişālī
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/5
Şiirin Vezni	_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _
Matla Beyti/Bendi	İy kaşı yā şanma tīrūñ cānuma kār eylemez Kimseye zaĥm-ı derūnum anı iẓhār eylemez
Makta Beyti/Bendi	İy Mişālī bir adım atmaĝa servüñ cānı yok Anuñ için yār ile ĝülşende reftār eylemez

33	
Varak Numarası	35b
Şiirin Başlığı	Ġazel-i Ümîdî
Şâirin Mahlası	Ümîdî
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/5
Şiirin Vezni	.. _ _ / .. _ _ / .. _ _ / .. _ _
Matla Beyti/Bendi	Devr-i gül irdi yine 'azm-i gülistân idelüm Biz de bülbül gibi bir küşeden efgân idelüm
Makta Beyti/Bendi	İy Ümîdî demidür şarşar-ı âhiñla bugün Gülün evrâkını gülşende perişân idelüm

34	
Varak Numarası	36b
Şiirin Başlığı	-
Şâirin Mahlası	Ĥayretî
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/5
Şiirin Vezni	_ _ _ / _ _ _ / _ _ _ / _ _ _
Matla Beyti/Bendi	Bî-cân cisme döndüm cânâncıgum yitürdüm Bir Ĥaste derdmemdem dermâncıgum yitürdüm
Makta Beyti/Bendi	İy Ĥayretî çıkardum şabr u qarârı elden Güyâ ki bir Ġarîbem yârâncıgum yitirdüm

35	
Varak Numarası	36b
Şiirin Başlığı	Ġazel-i Hilâlî
Şâirin Mahlası	Hilâlî
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/5
Şiirin Vezni	_ . _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _
Matla Beyti/Bendi	Devr-i güldür gonca-lebler 'azm-i gülzâr itdiler 'Âşık-ı âşüfteyi bülbül gibi zâr itdiler
Makta Beyti/Bendi	İy Hilâlî çeşm-i mest ile güzeller bâğda Bir nazarda nergis-i şehläyî bîmâr itdiler

36	
Varak Numarası	38a
Şiirin Başlığı	Ġazel-i Şânî
Şâirin Mahlası	Şânî
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/5
Şiirin Vezni	.. _ _ / .. _ _ / .. _ _ / .. _ _
Matla Beyti/Bendi	MerĤabâ itmez iseñ bir nice eyyâma degin Çekeyin rûze-i hicrânîñı bayrama degin
Makta Beyti/Bendi	Bilmezin fûrĤat-ı yârile nidersin Şânî İrişür misin ola bir göre aĤşama degin

37	
Varak Numarası	38b
Şiirin Başlığı	Ġazel-i AĤmed
Şâirin Mahlası	AĤmed
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/5
Şiirin Vezni	_ _ . / . _ _ . / . _ _ . / . _ _
Matla Beyti/Bendi	Dil Ĥastesi [ki] hicrûñ elinden öleyazdı Ĥan yaşların akıtdı ki Ĥûfân olayazdı
Makta Beyti/Bendi	AĤmed Ġazeliyatına öykünmege bülbül Bir kaç kelimât itdi ki gonca güleyazdı

38	
Varak Numarası	40a
Şiirin Başlığı	-
Şâirin Mahlası	Dânişî
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/5
Şiirin Vezni	.. _ _ / .. _ _ / .. _ _ / .. _
Matla Beyti/Bendi	Dür idüp la'l-i lebinden beni bî-cân eyler Her ne eylerse bu ben ħasteye hicrân eyler
Makta Beyti/Bendi	Ol perî ħâtem-i cāmile musaħħar oldı Dânişî eyler ise bunu Süleymân eyler

39	
Varak Numarası	40a
Şiirin Başlığı	Ġazel-i Raħmî
Şâirin Mahlası	Raħmî
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/5
Şiirin Vezni	_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _
Matla Beyti/Bendi	Bülbül-i dil bâġ-ı dehri geşt idelden yârsuz Bulmadı 'âlemde bir gül kim ola ol ħârsuz
Makta Beyti/Bendi	Küyü içre yâri görmezsem olur 'âlem caħîm Raħmiyâ cennetde 'âşîk olımaz dîdârsuz

40	
Varak Numarası	40b
Şiirin Başlığı	Ġazel-i Sun'î
Şâirin Mahlası	Şun'î
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/5
Şiirin Vezni	. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _
Matla Beyti/Bendi	Ne bulduñ iy göñül hercâyî bir dildârı sevmekden Varup ġayrile seyr eyler ħamer ruħsârı sevmekden
Makta Beyti/Bendi	Seni koyup da bâzâr ide ġayri müşterîlerle Ne aşş Şun'iyâ bir şâhid-i bâzârı sevmekden

41	
Varak Numarası	43a
Şiirin Başlığı	Ġazel-i Tab'î
Şâirin Mahlası	Tab'î
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/5
Şiirin Vezni	_ _ . / . _ _ . / . _ _ . / . _ _
Matla Beyti/Bendi	Her gördüğünî dilber-i fettân mı şanursın Her sâde ruħı Yûsuf-ı Ken'an mı şanursın
Makta Beyti/Bendi	Tab'î gibi yoġ vaşf-ı ħasende ola güyâ Her söyleyeni şâ'ir-i ħassân mı şanursın

42	
Varak Numarası	44b
Şiirin Başlığı	Ġazel-i Bîçâre
Şâirin Mahlası	Bîçâre
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/5
Şiirin Vezni	_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _
Matla Beyti/Bendi	'Ârizuñ 'arz eyleseñ gülzâra gülşen güllenür Arturup şîġ u şadâyı murġ-i dil bülbüllenür
Makta Beyti/Bendi	Ger şorar iseñ anı Bî-çâre'nüñ aħvâlini Mesken-i külħan durur miskînüñ anda küllenür

43	
Varak Numarası	45a
Şiirin Başlığı	Ġazel-i 'Ulvî
Şâirin Mahlası	'Ulvî
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/5
Şiirin Vezni	.. _ _ / .. _ _ / .. _ _ / .. _ _
Matla Beyti/Bendi	Gerçi kim 'âleme çok dilber-i mümtâz gelür ĤaĤ budur kim saña beñzer güzelim az gelür
Makta Beyti/Bendi	Gerçi yüz biñ bulunur yoluña cânlar virici Şanma 'Ulvî gibi bir 'âşık-ı mümtâz gelür

44	
Varak Numarası	48b
Şiirin Başlığı	Ġazel-i Helâkî
Şâirin Mahlası	Helâkî
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/5
Şiirin Vezni	.. _ _ / .. _ _ / .. _ _ / .. _ _
Matla Beyti/Bendi	Lebûñdedür emelüm sâķi irmedin ecelüm Lebûñi ağzuma şun zâyî' olmasun emelüm
Makta Beyti/Bendi	Helâkî cām-ı sühândâne-i feşâhatile 'Aceb mi eylese şayd ol Ġazâli bu Ġazelüm

45	
Varak Numarası	48b
Şiirin Başlığı	Ġazel-i Zâtî
Şâirin Mahlası	Zâtî
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/5
Şiirin Vezni	.. _ _ / .. _ _ / .. _ _ / .. _ _
Matla Beyti/Bendi	Bir yalıñ yüzlüye dil şem'ini yandurdum yine Ben beni pervâne-veş odlara yandurdum yine
Makta beyti/Bendi	OĤudum lâ'l-i leb-i yâr üzre bir şîrin Ġazel Ehl-i şevķüñ Zâtiyâ ağzın şulandurdum yine

46	
Varak Numarası	49a
Şiirin Başlığı	Ġazel-i Hüdâyî
Şâirin Mahlası	Hüdâyî
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/5
Şiirin Vezni	.. _ _ / .. _ _ / .. _ _ / .. _ _
Matla Beyti/Bendi	İrişmez ol mehe feryâd u nâle-i seherüm Bülend-mertebe[de]dür Ĥayli maţmaĤ-ı nazarum
Makta Beyti/Bendi	Hüdâyî şöyle güm oldum ki vâdî-i Ġamda Şabâ yeli nice yıl yelse bulmaya eşerüm

47	
Varak Numarası	50a
Şiirin Başlığı	-
Şâirin Mahlası	Emrî
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/5
Şiirin Vezni	.. _ _ / .. _ _ / .. _ _ / .. _ _
Matla Beyti/Bendi	Cur 'a-i cām-ı lebûñ içeli sekrân oldum Yiyeliden Ġamuñ esrârını Ĥayrân oldum
Makta Beyti/Bendi	Naazar iden leb ü dendânına yârûñ Emrî 'Âleme nażmum ile la 'l-i dıraĤşân ⁴ oldum

⁴ "la'l ü dür-efşân", (Saraç: 179)

48	
Varak Numarası	50b
Şiirin Başlığı	Ġazel-i Gedāyī
Şâirin Mahlası	Gedāyī
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/5
Şiirin Vezni	.. _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _
Matla Beyti/Bendi	Göñlümün iy şacı sünbül yine şeydālığı var Mest olup cām-ı mey-i 'işkile rüsvālığı var
Makta Beyti/Bendi	Künc-i fūrkatde Gedāyī kuluñuñ sultānum Ĥānesin eyle müşerref kıtı tenhālığı var

49	
Varak Numarası	51a
Şiirin Başlığı	Ġazel-i Şebātī
Şâirin Mahlası	Şebātī
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/5
Şiirin Vezni	_ _ . / _ _ _ / _ . . / _ _ _
Matla Beyti/Bendi	Bağrum firāk odıyla yanmış kebāba beñzer Keyfiyyet ile yaşum rengin şarāba beñzer
Makta Beyti/Bendi	Bu bī-vefā cihānuñ yokdur 'aṭā Şebātī Āb üzredür binası bir āsiyāba beñzer

50	
Varak Numarası	52a
Şiirin Başlığı	Ġazel-i Sūzī
Şâirin Mahlası	Sūzī
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/5
Şiirin Vezni	_ . _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _
Matla Beyti/Bendi	Serv-i kıaddūñ dikmesidür şāḥ-ı gül gülzārda İşigūñ perverdesidür lāleler kühsārda
Makta Beyti/Bendi	Sūzi'nūñ ma'nide rüşendür güneşden her sözi Gerçi kemdür şuretā kem zerreden miķdārca

51	
Varak Numarası	52a
Şiirin Başlığı	Ġazel-i Āzerī
Şâirin Mahlası	Āzerī
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/5
Şiirin Vezni	_ . _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _
Matla Beyti/Bendi	Görmeyenler cām-ı la'lūñ gitdi 'ālem görmedi Her baķan āyine-i ruḥsārīña ğam görmedi
Makta Beyti/Bendi	Yazma yaprağındaki hasar sebebiyle makta beyti okunamadı.

52	
Varak Numarası	52b
Şiirin Başlığı	Ġazel-i Muḥyī
Şâirin Mahlası	Muḥyī
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/5
Şiirin Vezni	.. _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _
Matla Beyti/Bendi	Gerçi bir serv-i kıaddūñ oldı göñül pāmāli Pāy-būsi hevesi olmadı dilden ḥālī
Makta Beyti/Bendi	Ḥayret oldı görelı nuṭķa mecālī yokdur Nice vaş eyleye bu Muḥyi o ṭūṭī-kālī

53	
Varak Numarası	53b
Şiirin Başlığı	Ġazel-i Belġġ
Şâirin Mahlası	Belġġ
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/
Şiirin Vezni	.. _ _ / .. _ _ / .. _ _ / .. _ _
Matla Beyti/Bendi	Dilümüz añlayımaz şûfî bizüm kâl ehli Bî-zebân söyleşelüm varise bir hâl ehli
Makta Beyti/Bendi	Her dem al ile Belġġ öper ol serv ayağın Görmedüm hûn-ı sirişküm gibi bir al ehli

54	
Varak Numarası	54a
Şiirin Başlığı	Ġazel-i Rahmġ
Şâirin Mahlası	Rahmġ
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/5
Şiirin Vezni	.. _ _ / .. _ _ / .. _ _ / .. _ _
Matla Beyti/Bendi	Ĥasret-i yâr ile şol deñlü za'îf oldı tenüm Üstüñ'âna şarılı rişteye döndi bedenüm
Makta Beyti/Bendi	Rahmiyâ şî'r-i Nizâmî'ye müşâbih dir idüm Güş-ı Selmân'a irişse kelimât-ı Ĥasenüm

55	
Varak Numarası	54b
Şiirin Başlığı	Ġazel-i İřretġ
Şâirin Mahlası	İřretġ
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/5
Şiirin Vezni	_ _ _ / _ _ _ / _ _ _ / _ _ _
Matla Beyti/Bendi	İy şâh-ı ser-firâz nazîrûñ mi var senüñ Yâ ben kuluñdan özge esîrûñ mi var senüñ
Makta Beyti/Bendi	Yârûñ maĤallesinden ırağ olma 'İřretġ İki cihânda bir dağı yîrûñ mi var senüñ

56	
Varak Numarası	56b
Şiirin Başlığı	Ġazel-i Ĥamdġ
Şâirin Mahlası	Ĥamdġ
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/5
Şiirin Vezni	_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _
Matla Beyti/Bendi	Eksük olmaz dilde derd ü ġuşşa-i cânândan Ĥamdüli'llâh Ĥanemüz Ĥâlî degül miĤmândan
Makta Beyti/Bendi	Ĥadriñi bilmezlere dil virme şaĤın Ĥamdîyâ Ma'rifet gelmez bilürsin merdüm-i nâ-dândan

57	
Varak Numarası	57a
Şiirin Başlığı	Ġazel-i Beyânġ
Şâirin Mahlası	Beyânġ
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/5
Şiirin Vezni	.. _ _ / .. _ _ / .. _ _ / .. _ _
Matla Beyti/Bendi	Niçe bir âteş-i 'ışkuñla bu yanmağ niçe bir Niçe bir dūd-ı siyâhile boyanmağ niçe bir
Makta Beyti/Bendi	Sen ferâgatde Beyânġ giceler şubĤa degin Ser-i küyuñda itüñ gibi Ťolanmağ niçe bir

58	
Varak Numarası	57a
Şiirin Başlığı	Ġazel-i Fuzûlî
Şâirin Mahlası	Fuzûlî
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/9
Şiirin Vezni	_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _
Matla Beyti/Bendi	İy kemân-ebrû şehîd-i nâvek-i müjgânuñam Bulmuşam feyz-i nazâr senden senüñ kurbânuñam
Makta Beyti/Bendi	İy Fuzûlî âteş-i âhile yandurduñ beni Ġâlibâ şanduñ ki şem'-i külbe-i aḫzânuñam

59	
Varak Numarası	66a
Şiirin Başlığı	Ġazel-i Gedâ
Şâirin Mahlası	Gedâ
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/5
Şiirin Vezni	. . _ _ / . . _ _ / . . _ _ / . . _ _
Matla Beyti/Bendi	Ķoçmaḫ isterse yine dil sen gül-i nâzûk-bedeni Öpmek ister ruḫ-ı la'l-i leb-i ḡonca-deheni
Makta Beyti/Bendi	Gam-ı hicrânile dil ḫastesi olmuş bu Gedâ İrişür aña şifâ ger ḡoçasın sim teni

60	
Varak Numarası	66b
Şiirin Başlığı	-
Şâirin Mahlası	Enverî
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/5
Şiirin Vezni	. . _ _ / . . _ _ / . . _ _ / . . _ _
Matla Beyti/Bendi	N'ideyin şahn-ı çemen seyrini cânânum yok Bir yanumca şalınur serv-i ḫîrâmânum yok
Makta Beyti/Bendi	Enverî ḡülşen-i küyuñda fiḡân eyler Dime iy ḡonca-dehen bülbül-i nâlânüm yok

61	
Varak Numarası	67a
Şiirin Başlığı	Ġazel-i Ḳabûlî
Şâirin Mahlası	Ḳabûlî
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/5
Şiirin Vezni	_ _ . / _ _ . / _ _ . / _ _ .
Matla Beyti/Bendi	Gel meclis-i ḫâş idelüm aḡyârı getürme Gel gül gibi tenhâ olalum ḫârı getürme
Makta Beyti/Bendi	Vaşf itme bize ḫançer-i dildârı Ḳabûlî 'Âşıklar arasına dil-âzârı getürme

62	
Varak Numarası	67a
Şiirin Başlığı	Ġazel-i Liyâķî
Şâirin Mahlası	Liyâķî
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/5
Şiirin Vezni	_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _
Matla Beyti/Bendi	İçeli 'ışkuñ meyin sâķi ne ḫoş ḫâl olmuşuz ḫasret-i la'l-i lebüñle fâḫîru'l-bâl olmuşuz
Makta Beyti/Bendi	Degme bir nâ-dâna keşf itme Liyâķî râzıñı Sırr-ı 'ışķı açmadan bir niçe kez lâl olmuşuz

63	
Varak Numarası	67b
Şiirin Başlığı	Ġazel-i Ĥudāyī
Şâirin Mahlası	Hudāyī
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/5
Şiirin Vezni	_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _
Matla Beyti/Bendi	Cân u dildendür bizüm nefsi le'ime kînemüz Dest-i zûlminden anuñ mecrûh olupdur sinemüz
Makta Beyti/Bendi	Nâdim olmışdur Ĥudāyī pîr olup her cürmden Sen kabûl eyle Ĥudâyâ tevbe-i dîrinemüz

64	
Varak Numarası	68a
Şiirin Başlığı	Ġazel-i Ṭab'î
Şâirin Mahlası	Ṭab'î
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/5
Şiirin Vezni	_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _
Matla Beyti/Bendi	Yok midur şâhâ 'aceb bu iftirâka çâreler Vaşlıña cânlar virürler 'âşık-ı bî-çâreler
Makta Beyti/Bendi	Ṭab'î bir âşüfte-dil dîvânedür kim dostum 'İşkuñ içre kimse yokdur pâyesine varalar

65	
Varak Numarası	68b
Şiirin Başlığı	Ġazel-i Ĥisālî
Şâirin Mahlası	Ĥisālî
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/7
Şiirin Vezni	_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _
Matla Beyti/Bendi	Ehl-i hâle zâhidâ dervîş iseñ rindâne bak Merd iseñ meydân-ı 'işkuñ hürına şîrâne bak
Makta Beyti/Bendi	'Âlem-i milk-i beğâya iy Ĥisālî baş kadem Yüz çevir dâr-ı fenâdan cisme bakma cânâ bak

66	
Varak Numarası	69a
Şiirin Başlığı	Ġazel-i Nihânî
Şâirin Mahlası	Nihânî
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/5
Şiirin Vezni	_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _
Matla Beyti/Bendi	Yanmağa 'işk odına pervânenüñ pervâsı yok Nâr-ı 'işka nûr olmağdur dağı sevdâsı yok
Makta Beyti/Bendi	Ĥâk-i dergâhına yüzüñ sür Nihânî it niyâz Senden özge kullarından bende-i ednâsı yok

67	
Varak Numarası	70b
Şiirin Başlığı	Ġazel-i Dervîş Paşa
Şâirin Mahlası	Dervîş
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/7
Şiirin Vezni	_ . . / _ . _ _ / _ . . / _ . _ _
Matla Beyti/Bendi	Ṭübâ boyuña bende serv-i çemen olmuşdur Reyhân haṭîña hayrân müşg-i Ĥoten olmuşdur
Makta Beyti/Bendi	Dervîş hayâli ko dursun n'ola eşkümden Bu lü'lü-i şehvâruñ deryâ vaṭan olmuşdur

68	
Varak Numarası	70b
Şiirin Başlığı	Ġazel-i Danişi
Şâirin Mahlası	Dânişi
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/5
Şiirin Vezni	_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _
Matla Beyti/Bendi	Naķşını Ferhâd u Şîrîn'ün ki tahrîr itdiler Ehl-i 'iřkuñ hâlini sen řâha taşvîr [itdiler]
Makta Beyti/Bendi	Kopuk yaprak olduğundan makta beyti okunamadı.

69	
Varak Numarası	77a
Şiirin Başlığı	Ġazel-i Meşâmî
Şâirin Mahlası	Meşâmî
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/5
Şiirin Vezni	.. _ _ / .. _ _ / .. _ _ / .. _ _
Matla Beyti/Bendi	Boşala kîse-i kân kâse-i 'ummân dükene Ne ġam-ı dil ne nem-i dîde-i ġiryân dükene
Makte Beyti/Bendi	Gide mi fikr-i leb-i yâr Meşâmî dilden Kân hiç ola mı la'l-i Bedaşşân dükene

70	
Varak Numarası	80b
Şiirin Başlığı	Ġazel-i Vechî
Şâirin Mahlası	Vechî
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/5
Şiirin Vezni	_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _
Matla Beyti/Bendi	Âh gitdi görmedüm öldüm yine cânânı ben Yâ İlâhî ölmedin bir dağı görsem anı ben
Makta Beyti/Bendi	Baş açuk yalın ayak dünyâyı geşt itsem n'ola Vechiyâ aldurdum elden ol güzel cânânı ben

71	
Varak Numarası	82a
Şiirin Başlığı	Ġazel-i Pertevî
Şâirin Mahlası	Pertevî
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/7
Şiirin Vezni	.. _ _ / .. _ _ / .. _ _ / .. _ _
Matla Beyti/Bendi	Yine ol mâh benüm aldı qarârum bu gice Çıkarupdur felege nâle vü zârum bu gice
Makta Beyti/Bendi	Varidi şubh-ı vişâline meded Perteviyâ Çıkmasa şasret ile cân-ı figârum bu gice

72	
Varak Numarası	83a
Şiirin Başlığı	Ġazel-i Râzî
Şâirin Mahlası	Râzî
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/5
Şiirin Vezni	_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _
Matla Beyti/Bendi	Şehrümüzün dilber-i ra'nâsı artar şurmadın Ol sebebden 'âşık-ı şeydâsı artar şurmadın
Makta Beyti/Bendi	Bende vü azâdeler bugün ferâġatda olup Râzi-i bî-çârenün ġavġâsı artar bu gice

73	
Varak Numarası	84a
Şiirin Başlığı	Ġazel-i Āhī
Şâirin Mahlası	Āhī
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/5
Şiirin Vezni	. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _
Matla Beyti/Bendi	Güzellük nev-bahârında cihân bâġ-ı bahâr olsa Baña ol yüzi gülşensüz gerekmez her hezâr olsa
Makta Beyti/Bendi	Başum alup giderdüm ben 'adem milkine dek Āhī Öte yanında dünyânuñ eger bir reh-güzâr olsa

74	
Varak Numarası	86a
Şiirin Başlığı	Ġazel-i Hevâyī
Şâirin Mahlası	Hevâyī
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/5
Şiirin Vezni	. . _ _ / . . _ _ / . . _ _ / . . _ _
Matla Beyti/Bendi	Geh şafâ virdi gehī 'ışık dile gâh keder 'Ālemüñ hâli budur böyle gelür böyle gider
Makta Beyti/Bendi	Beñlerüñe di vefâ toġmını şaçsun dile kim Bu cihân mezra'asında ne ekerseñ o biter

75	
Varak Numarası	86b
Şiirin Başlığı	Ġazel-i Revânī
Şâirin Mahlası	Revânī
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/5
Şiirin Vezni	. . _ _ / . . _ _ / . . _ _ / . . _ _
Matla Beyti/Bendi	Lâle-veş alma ele sâġarı yâr olmayıcaġ Kılma şöhet hevesin tâze bahâr olmayıcaġ
Makta Beyti/Bendi	Yâr gön'lümde Revânī kıomadı şabr u çarâr 'Āşık olan nicedür şabr u çarâr olmayıcaġ

76	
Varak Numarası	87b
Şiirin Başlığı	Ġazel-i 'Adlī
Şâirin Mahlası	'Adlī
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/5
Şiirin Vezni	. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _
Matla Beyti/Bendi	Bir mülâyim dilbere 'âlemde kıymet var mıdur Ĥāk-i pâyine yüz urmaġ deñlü 'izzet var mıdur
Makta Beyti/Bendi	Ĥāk-i pâyı cevherine naġd-i cân ister nigâr 'Adliyâ sulţân geçersin sende kıudret var mıdur

77	
Varak Numarası	88a
Şiirin Başlığı	Ġazel-i Ömrī
Şâirin Mahlası	Ömrī
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/5
Şiirin Vezni	. . _ _ / . . _ _ / . . _ _
Matla Beyti/Bendi	Ķomaduñ baġrumı çün yarmayınca Ķomayım ben de âġir şarmayınca
Makta Beyti/Bendi	Güzellerde budur âdet ki 'Ömrī İşi bitmez kışi yalvarmayınca

78	
Varak Numarası	88a
Şiirin Başlığı	Ġazel-i İřhāk
Şâirin Mahlası	İřhāk
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/5
Şiirin Vezni	.. _ _ / .. _ _ / .. _ _ / .. _
Matla Beyti/Bendi	Derd-i hicrũñle neler çekdũgimi āh bilũr Ger ølũrsem dimezem kimseye Allāh bilũr
Makta Beyti/Bendi	Fũrķatũñle yine bir derde dũřũpdũr İřhāk Ġāh bilmez olur kend' øzũni Ġāh bilũr

79	
Varak Numarası	88b
Şiirin Başlığı	Ġazel-i Kemālĩ
Şâirin Mahlası	Kemālĩ
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/
Şiirin Vezni	_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _
Matla Beyti/Bendi	Bĩ-ķarār oldum dirĩĠā ol meh-i ruřsārsuz İñlerem bũlbũl gibi ben ol Ġũl-i Ġũlzārsuz
Makta Beyti/Bendi	İy Kemālĩ dil virũp meh-rũlara aldanma kim Bir vefālusı bulunmaz degme dil-āzārsuz

80	
Varak Numarası	90a
Şiirin Başlığı	Ġazel-i Őemsĩ
Şâirin Mahlası	Őemsĩ
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/5
Şiirin Vezni	_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _
Matla Beyti/Bendi	Dilberũñ ben 'āřĩķa her dem işi ferdā gibi Dũd-ı āhumdan ħazer itmez o bĩ-pervā gibi
Makta Beyti/Bendi	Őehdine aldanma dũnyānuñ ser-ā-ser cĩfedũr Őemsiyā Ķāf-ı ķanā'at yeg durur 'Anķā gibi

81	
Varak Numarası	91a
Şiirin Başlığı	Ġazel-i Āfitābĩ
Şâirin Mahlası	Āfitābĩ
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/5
Şiirin Vezni	.. _ _ / .. _ _ / .. _ _ / .. _
Matla Beyti/Bendi	Yine dĩř yarası var sĩb-i zenaĥdāniñda Yine Őeftālũ yemişler gibi bũstāniñda
Makta Beyti	Āfitābĩ Őefeteyniñde gørũp zaĥm didi Yine dĩř yarası var sĩb-i zenaĥdāniñda

82	
Varak Numarası	92a
Şiirin Başlığı	Ġazel-i Ĥũseyñ
Şâirin Mahlası	Ĥũseyñ
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/7
Şiirin Vezni	.. _ _ / .. _ _ / .. _ _ / .. _
Matla Beyti/Bendi	Ćāh-ı miĥnetde ķomaķdan Ġam ile yār beni Resen-i zũlfine itse n'ola ber-dār beni
Makta Beyti/Bendi	Gerķi yok bende Ġunāhuñ ĥaddi ammā ki Ĥũseyñ Umaram maĠfired ü 'afv ide Ġaffār beni

83	
Varak Numarası	93b
Şiirin Başlığı	Ġazel-i Muĥibbî
Şâirin Mahlası	Muĥibbî
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/5
Şiirin Vezni	. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _
Matla Beyti/Bendi	Ķan yudarsa tañ degül la'i-i leb-i yâr isteyen Cân virür bu yolda bir zülfi siyeh-kâr isteyen
Makta Beyti	Bî-vefâ yârüñ Muĥibbî cevriñi ma'zür tut Yârsuz ħalur cihânda 'aybsuz yâr isteyen

84	
Varak Numarası	94b
Şiirin Başlığı	Ġazel-i Fevrî
Şâirin Mahlası	Fevrî
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/5
Şiirin Vezni	_ _ _ / _ _ _ / . _ _ _ / _ _ _
Matla Beyti/Bendi	Derd-i lebüñle bir yire irişdi ĥâlümüz Kim varmağa 'adem iline yoĶ mecâlümüz
Makta Beyti/Bendi	Olsa 'aceb mi yüzümüz ağ alnumuz açığı Fevrî maĥabbet içre ağardı şaĶalumuz

85	
Varak Numarası	95b
Şiirin Başlığı	Ġazel-i Hızr
Şâirin Mahlası	Hızr
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/5
Şiirin Vezni	. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _
Matla Beyti/Bendi	Cigerüm hicrile yandı elüm irmedi dermâna Ķarınca nice 'arz itsün murâdını Süleymân'a
Makta Beyti	N'ola mihr-i nigâr için 'aceb midür bugün bu Hızr Başını top idüp her dem Ķılıç şalarsa merdâne

86	
Varak Numarası	96b
Şiirin Başlığı	Ġazel-i Kâtibî
Şâirin Mahlası	Kâtibî
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/5
Şiirin Vezni	_ . _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _
Matla Beyti/Bendi	Hür u Ķilmân saña iy zâhid baña dil-dârumı Teñri ĥaĶkı ben bütün dünyâya virmem yârumı
Makta Beyti/Bendi	Nev-cüvânlar yolına öldüm mezârum üstüne Kâtibî yaz ĥaĥları vaşfındaki eş'ârumı

87	
Varak Numarası	99a
Şiirin Başlığı	Ġazel-i Ĥafî
Şâirin Mahlası	Ĥafî
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/6
Şiirin Vezni	_ . _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _
Matla Beyti/Bendi	Âĥ elinden şol vefâsuz cevri çok dil-berlerüñ Şol yüzi gül yañağı lâle gözi 'abherlerüñ
Makta Beyti/Bendi	Serverâ bir pâdişehsin sen ki her bir küşede Bu Ĥafî gibi hezârân biñ ola çâkerlerüñ

88	
Varak Numarası	99a
Şiirin Başlığı	Ġazel-i Mihrî
Şâirin Mahlası	Mihrî
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/8
Şiirin Vezni	___ / ___ / ___ / ___
Matla Beyti/Bendi	Cürmüm nedür ki dilbere bizden şafâsı yok Ben bendesine zerrece meyl ü vefâsı yok
Makta Beyti/Bendi	İy dil hemîşe cevr ü cefâya taĥammül it Şanma cihânda her kişinüñ bie belâsı yok

89	
Varak Numarası	100b
Şiirin Başlığı	Ġazel-i Hıttâyî
Şâirin Mahlası	Hıttâyî
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/5
Şiirin Vezni	___ / ___ / ___ / ___
Matla Beyti/Bendi	Sebeb bilmem ne zûlm eyler nesin aldum bu devrânuñ Belâ vü fûrġati derdi baña yitmez mi cânânuñ
Makta Beyti/Bendi	Hıttâyî bir sipâhîyüz bize dil-ber bulunmaz mı Hudâ 'ömrin ziyâd itsün şeh-i şâhân-ı devrânuñ

90	
Varak Numarası	100b
Şiirin Başlığı	Ġazel-i Meylî
Şâirin Mahlası	Meylî
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/5
Şiirin Vezni	___ / ___ / ___ / ___
Matla Beyti/Bendi	Ne müşkil ĥâl olur yâ Rab vefâsuz dil-rubâ sevmek Meger alnumda yazıdur ezelden bî-vefâ sevmek
Makta Beyti/Bendi	Egerçi cümle 'uşşâkuñ vefâ ehlinedür Meylî Baña minnet durur derdi bu resme pür-cefâ sevmek

91	
Varak Numarası	101a
Şiirin Başlığı	Ġazel-i Nizâmî
Şâirin Mahlası	Nizâmî
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/5
Şiirin Vezni	___ / ___ / ___ / ___
Matla Beyti/Bendi	İy gönül feryâd idüp dâd umma ol bî-dâddan Hükmi cün şulţân ider aşsı nedür feryâddan
Makta Beyti/Bendi	İy Nizâmî itleri talar rakib-i ĥod n'olur Âşinâdan ĥayr gelmez ne umarsın yâddan

92	
Varak Numarası	101b
Şiirin Başlığı	Ġazel-i Surürî
Şâirin Mahlası	Surürî
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/5
Şiirin Vezni	___ / ___ / ___ / ___
Matla Beyti/Bendi	Tende derdüñle olur mı dile râĥat bâķi Çünkü olmaz şanemâ âdeme sıĥĥat bâķi
Makta Beyti/Bendi	Şoĥbeti zıkr idicek şoĥbet-i mey zıkr eyle N'ola meclisde Surürî dise şoĥbet bâķi

93	
Varak Numarası	104a
Şiirin Başlığı	Ġazel-i Şeyhî
Şâirin Mahlası	Şeyhî
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/5
Şiirin Vezni	.. _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _
Matla Beyti/Bendi	Düşeli gönlüme sen cân-ı cihānuñ hevesi Kalmadı tende karar itmege cânuñ hevesi
Makta Beyti/Bendi	Şeyhî derdi hevesini bileli Şol Őanemüñ Girmez oldu gözine hür-ı cinānuñ hevesi

94	
Varak Numarası	104b
Şiirin Başlığı	Ġazel-i Ĥarîmî
Şâirin Mahlası	Ĥarîmî
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/5
Şiirin Vezni	_ . _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _
Matla Beyti/Bendi	Tāze tāze sînem üstinde görinen dāğlar Şanki bir vîrānedür üstine konomıŐ zāğlar
Makta Beyti/Bendi	Sînem üzre her elif bāğ-ı maĥabbet servidür Lāle-i deŐt-i 'ademde iy Ĥarîmî dāğlar

95	
Varak Numarası	104b
Şiirin Başlığı	Ġazel-i Fehmî
Şâirin Mahlası	Fehmî
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/5
Şiirin Vezni	_ . _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _
Matla Beyti/Bendi	Derdile bîmār-ı 'ıŐkam baña tedbir eyleñüz Ol Őabîbe ĥālûmi bi'llāhi takrîr eyleñüz
Makta Beyti/Bendi	Unuduñ yār iŐiginde kalsun añañ Fehmî'yi Ol za'îf-i nā-tuvāni oldu takrîr eyleñüz

96	
Varak Numarası	105a
Şiirin Başlığı	Ġazel-i Ca'fer
Şâirin Mahlası	Ca'fer
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/5
Şiirin Vezni	_ . _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _
Matla Beyti/Bendi	Kağıyup gitdi dil-ārāmum n'olur ĥālüm benüm Yüz çevirdi baĥt benden döndi ikbālüm benüm
Makta Beyti/Bendi	Gitdi bir kez görmek ile 'aql u Şabr u cân u dil Bir daĥı Ca'fer görürsem n'olısar ĥālüm benüm

97	
Varak Numarası	106a
Şiirin Başlığı	Ġazel-i 'Amrî
Şâirin Mahlası	'Amrî
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/5
Şiirin Vezni	. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _
Matla Beyti/Bendi	Müyesser olmadı yārüñ viŐāli Gözümden zāyil olmaz ĥiç ĥayāli
Makta Beyti/Bendi	Bu 'Amrî bendeñ eyler āh u eĥğān Geçürür ĥasret ile māh u sālî

98	
Varak Numarası	108a
Şiirin Başlığı	-
Şâirin Mahlası	Harîrî
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/5
Şiirin Vezni	.. _ _ / .. _ _ / .. _ _ / .. _
Matla Beyti/Bendi	İy gôñül ol şanemüñ 'ışkına yanmak nice bir Âh idüp dūd-ı siyâhile bu yanmak nicedür
Makta Beyti/Bendi	Sen ferâgatde Harîrî giceler şubha degin Ser-i küyüñi itüñ gibi dolanmak nicedür

99	
Varak Numarası	108
Şiirin Başlığı	Ġazel-i Emrî
Şâirin Mahlası	Emrî
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/5
Şiirin Vezni	.. _ _ / .. _ _ / .. _ _ / .. _
Matla Beyti/Bendi	Zülf-i dil-dâra ki derdin dil-i mâhzûn söyler Güyyâ Leylî'ye aĥvâlini Mecnûn söyler
Makta Beyti/Bendi	Bir Ġazel söylemiş Emrî dişiñüñ vaşında İşidenler didiler hep dūr-i meknûn söyler

100	
Varak Numarası	108b
Şiirin Başlığı	Ġazel-i Mesîhî
Şâirin Mahlası	Mesîhî
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/5
Şiirin Vezni	_ _ . / . _ _ . / . _ _ . / . _ _
Matla Beyti/Bendi	Her cânibe hercâyî güzeller ki aqarlar Ġayrileri şuya vü beni oda yaqarlar
Makta Beyti/Bendi	Ġafletde iken alma Mesîhî'yi eyâ mevt Hiç bir kimseye uyur iken el mi yoqarlar

101	
Varak Numarası	109a
Şiirin Başlığı	Ġazel-i 'Âşık
Şâirin Mahlası	Âşık
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/5
Şiirin Vezni	.. _ _ / .. _ _ / .. _ _ / .. _
Matla Beyti/Bendi	Düşüp ayağına her serv-i kıddüñ şu gibi zâr İy gôñül niceye dek bu heves-i būs u kenâr
Makta Beyti/Bendi	Yâr ağıyâra muşâhib gül ise mahrem-i ĥâr Düşmen ü dost güler girye kıılır 'Âşık-ı zâr

102	
Varak Numarası	109b
Şiirin Başlığı	Ġazel-i Zecrî
Şâirin Mahlası	Zecrî
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/9
Şiirin Vezni	.. _ _ / .. _ _ / .. _ _ / .. _
Matla Beyti/Bendi	Kaşları fitne gözi sâhîr ü bâlâ âfet Ĥaddi âşüb-ı zamân ruĥları zibâ âfet
Makta Beyti/Bendi	Göze göz Zecrî göz açup aña göz atma yürü Görmemek ister iseñ dünyede aşlâ âfet

103	
Varak Numarası	110a
Şiirin Başlığı	-
Şâirin Mahlası	Hâlişî
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/7
Şiirin Vezni	___./.../.../.../...
Matla Beyti/Bendi	İsterse n'ola hâste gönül yâra şarılmağ Mecrûh olıcağ lâzım olur yâre şarılmağ
Makta Beyti/Bendi	Zâyi` ola mı bunca emek dünyede yoğsa Yâ Rabbi naşib ola mı dil-dâra şarılmağ

104	
Varak Numarası	111a
Şiirin Başlığı	-
Şâirin Mahlası	Celâlî
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/5
Şiirin Vezni	.../.../.../.../...
Matla Beyti/Bendi	Bu çeşm-i hûn-feşânum giryân olur kalur mı Seyl-i sirişküm âhîr 'ummân olur kalur mı
Makta Beyti/Bendi	Olmadı dil Celâlî çâh-ı elemden iğlâk Bî-kes olan esîr-i zindân olur kalur mı

105	
Varak Numarası	111b
Şiirin Başlığı	Ġazel-i 'Adnî
Şâirin Mahlası	'Adnî
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/
Şiirin Vezni	.../.../.../...
Matla Beyti/Bendi	Öpiser nâz ile oynar haşarıdır haşarı Bu cefâ itdüğü hâdden taşarıdur taşarı
Makta Beyti/Bendi	Mü miyânî gibi hiç bellü degüldür deheni 'Adniyâ söylenen anuñ haberidür haberi

106	
Varak Numarası	113a
Şiirin Başlığı	Ġazel-i Şefî'î
Şâirin Mahlası	Şefî'î
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel/
Şiirin Vezni	.../.../.../...
Matla Beyti/Bendi	Hep fidâ itdüm yoluñda baş u cân ile teni Cümleden el çekdüm âhîr ihtiyâr itdüm seni
Makta Beyti/Bendi	İy Şefî'î korğarın âzürde eyler pîrehen Berk-i gülden terdür ol simîn-berüñ nâzûk teni

107	
Varak Numarası	114b
Şiirin Başlığı	Ġazel-i Vaḥdetî
Şâirin Mahlası	Vaḥdetî
Nazım Şekli/Birimi	Ġazel /
Şiirin Vezni	.../.../...
Matla Beyti/Bendi	Yârdan kaç'-ı meveddet müşkil Böyle bî-raḥme maḥabbet müşkil
Makta Beyti/Bendi	Luḫ u ḳahrından o şâhuñ gayra Vaḥdetî şükr ü şikâyet müşkil

2.2. Mecmuada Yer Alan Nazireler

Mecmuadaki nazirelerin tamamı Bahtî'nin şiirlerine yazılan nazirelerden ibarettir. Sultan Ahmed'in tanzir edilen şiirlerinin ve nazire şiirlerin Matla Beyti/Bendi beyitleri tablo halinde gösterilmiştir. Mecmuda Bahtî'nin 11 gazeline yazılan toplam 20 nazireye gazele yer verilmiştir.

Bahtî'nin Zemin Şiirinin Matlaları	Tanzir Eden Şâir	Nazirenin Matla Beyti/Bendi
Rumûz-ı 'ilm-i ahfâ-yı Hâkı şâhib-kırân añlar Tefahhür eylerem râz-ı nihânı nüktedân añlar	Hâfız	Rumûz-ı sırr-ı 'aşk-ı Hâkıkı ol şâh-ı cihân añlar Kemâl ehlidir ol râz-ı nihânı bî-gümân añlar
İy uranlar kılıcı heybet ile küffâra Cân u dilden sizi ısmarlamışım Settâr'a	Bülbülî	Şıgınuş cân ile dilden kerem-i Settâr'a 'Askerüñ hoş irüp urmuş kılıcı küffâra
	Hâfız	Saldı çün şâh-ı cihân 'askerini küffâra 'Avn-i Hâdî irişüp yâver ol anlara
	Huşû'î	Şeh du'â eyledi çün 'asker-i 'avn-âşâra Oldı ol hayr du'â peyk-i zafer anlara
Gel kemâl ü ma'rifet öğren dilerseñ izz ü baht Mu'teber olur ne deñlü mivedâr olsa dirâht	Yahyâ	İltifât eyler saña bir gün o şâh-ı nîk-baht Meyl ider elbette hâke mivedâr olsa dirâht
	Hâfız	Hep kemâl ile bulur bulan cihânda 'izz ü baht Urulur esbe hüner-ver olsa ger zerrîn raht
	Huşû'î	Çünkü sensin hüsrevâ mesned-nişîn-i 'izz ü baht Zâtıña olsa n'ola şeh-i İstanbul pây-i taht
Şükr ü hamd eyleyelim geldi irişdi yine 'îd Bahtumuz rûzını kıldı ki o Allâh sa'îd	Hâfız	Minnet Allâh'a ki devründe eyâ zıll-ı Mecîd Virdi dünyâyâ şeref geldi irişdi yine 'îd
Göstermek istemez çün ol gönca-leb dehânın Gösterse bâri görsek bir kerre mümiyânın	Huşû'î	Küy-ı habîbe varsam tenhâlasam mekânın Emsem lebini kıcsam çoynca mümiyâñın
	Hâfız	Çekdüğçe sinesine 'âşık dilâ cüvânın Cân u dilile emsün ol dem leb ü zebânın
'İşk-ı dilberdür dilâ kalbe şafâ viren hemân Kâleb-i bî-rûh olurdu olmasa cism içre cân	Me'âlî	'İşk-ı cânândur viren kalbe hayât-ı câvidân Kâleb-i fersüdedür her 'ışkı yok insile cân
	Hâfız	Kangı dilde 'ışk-ı cânân olsa olmaz nâ-tüvân Milkini ma'mür ider elbette her sultân olan
Al ü rengin olsa lâle mâyilüz Anuñ için hadd-i ala mâyilüz	Hâfız	Bülbülüz gülberg-i âla mâyilüz Tütüyüz şîrin-mağâla mâyilüz
	Huşû'î	Biz ne mihre ne hilâle mâyilüz Bir meh-i ferhunde-fâle mâyilüz
Şükr ü hamd eyleyelim geldi irişdi yine 'îd Bahtumuz rûzını kıldı ki o Allâh sa'îd	Hâfız	Minnet Allâh'a ki devründe eyâ zıll-ı Mecîd Virdi dünyâyâ şeref geldi irişdi yine 'îd
Göstermek istemez çün ol gönca-leb dehânın Gösterse bâri görsek bir kerre mümiyânın	Huşû'î	Küy-ı habîbe varsam tenhâlasam mekânın Emsem lebini kıcsam çoynca mümiyâñın
	Hâfız	Çekdüğçe sinesine 'âşık dilâ cüvânın Cân u dilile emsün ol dem leb ü zebânın
Şıdı peymâne-i peymânını iy dil çün şâh Bezm-i devletden ayak çekmesine oldı güvâh	Hâfız	Pây-mâl itdi şehâ 'ahdi bisâtını çü şâh Ferz-i kec-rev gibi ol fi'l-meşel oldı gümrâh
'İşk-ı dilberdür dilâ kalbe şafâ viren hemân Kâleb-i bî-rûh olurdu olmasa cism içre cân	Me'âlî	'İşk-ı cânândur viren kalbe hayât-ı câvidân Kâleb-i fersüdedür her 'ışkı yok insile cân
	Hâfız	Kangı dilde 'ışk-cânân olsa olmaz nâ-tüvân Milkini ma'mür ider elbette her sultân olan

Mecmuada Bahtî dışında sadece Câmî ve Tab'î'nin birer gazeline nazire yazılmıştır. Bu gazeller ve nazirelerinin matla ve makta beyitleri aşağıda şunlardır:

Câmî'nin Zemin Şiirinin Matlaları	Tanzir Eden Şâir	Nazirenin Matla Beyti
Süz-ı 'aşkumdan ki her dem ol gül-i ter reng alur Şanki tâb-ı mihrden gülberg-i ahmer reng alur	Huşû'î	Lâle haddüñden şehâ gülşende güller reng alur Zülf-i ham-ender-hamuñdan sünbül-i ter reng alur

Tab'î'nin Zemin Şiirinin Matlaları	Tanzir Eden Şâir	Nazirenin Matla Beyti
Bezm-i meyde gerçi kim ruhsâr-ı dilber güllenür Dûd-ı âhi 'âşıkun da haq budur sünbüllenür	Huşû'î	Açılır gülzâr-ı sinem mürğ-ı dil bülbüllenür Penbe-i dâğum kıpar bâğ-ı maħabbet küllenür

SONUÇ

Mecmualara yönelik akademik çalışmalar, buradan elde edilen bilgilerin de kullanılmasıyla edebiyat tarihinin daha zengin bir bakış açısıyla ve verilerle değerlendirilmesine katkı sağlayacak faaliyetlerdir. Tezkirelerde adına rastlanmayan birçok şair ve eserleriyle tanışmak, biyografileri bilinen ancak bazı edebi ürünlerinden haberdar olmadığımız şairlerin şiir örneklerini bu şiir mecmualarında görmek mümkün olabilmektedir. Nuh b. Mustafa Konevî tarafından tertip edilen ve şuan ulaşabildiğimiz tek yazma nüshası British Museum Or 4129'da bulunan şiir mecmuası, özellikle 16. Yüzyıl şairlerinin şiir örneklerini ihtiva etmesi bakımından önemlidir. Ayrıca mecmuanın minyatürlü olması ve Sultan I. Ahmed'e takdim edilmesi eserin sanat değeri ile padişahın şiir zevkine dair ipuçları vermesi bakımından dikkate değerdir.

Mecmuada 403 şiirin tamamının tanıtılması bir makalenin hacmini ve sınırlarını aşacağı için her şaire ait sadece bir gazelin matla ve makta beyitleri yazılmıştır. Bu çalışma ile mecmuada gazeli bulunan her şairden sadece bir adet gazelin varak numarası, şiir başlığı, şairin mahlası, nazım şekli/birimi, matla ve makta beyitleri -okuma kolaylığı sağlayacağı düşüncesiyle- tablo haline getirilmiştir. Bahse konu mecmua, özellikle 16. yüzyıl şairlerinin şiirlerini ihtiva ettiğinden bu yüzyılın şiir anlayışı ve zevki konusunda fikir sahibi olmaya katkı sunacaktır.

KAYNAKÇA

- Aydemir, Yaşar (2007). "Metin Neşrinde Mecmuaların Rolü ve Karşılaşılan Problemler". *Turkish Studies (Tunca Kortantamer Özel Sayısı 1)* (5), 122-137.
- Aytekin, M. Ali (2008). *Nuh b. Mustafa'nın "el-Kelîmâtü's-Şerîfe fî Tenzihi Ebî Hanîfe Adlı Eserinin Edisyon Kritiği* Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Konya: Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Bursalı Mehmed Tahir (tarihsiz). *Osmanlı Müellifleri* (Cilt I, II). (Sadeleştirenler: Yavuz Ali Fikri, Özen İsmail) İstanbul: Meral Yayınları.
- Devellioğlu, Ferit (2007). *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat*. Ankara : Aydın Kitabevi.
- Gürbüz, Mehmet (2012). *Kâbilî'nin "Sultân-ı Hûbâna Münâsib Eş'âr" Adlı Şiir Mecmuası*. Doktora Tezi. Ankara: Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

- İhsanoğlu, Ekmeleddin (2006). *Osmanlı Tabii ve Tatbiki Bilimler Literatürü Tarihi I-II*. (Editör), İstanbul .
- Kehhâle, Ömer Rıza (1961). *Mucemü'l-Müellifin: Terâcimü musannifi'l-kütübi'l-Arabî I-XV*. Dimaşk: Matbaatü't-Terakkî.
- Köksal, M. Fatih (2012). "Şiir Mecmûalarının Önemi ve Mecmûaların Sistematik Tasnifi Projesi (MESTAP)". (haz. Aynur Hatice Çakır, Müjgan), *Eski Türk Edebiyatı Çalışmaları VII, Mecmûa: Osmanlı Edebiyatının Kırkambarı* (s. 411-435) içinde. İstanbul: Turkuaz Yayınları.
- Kut, Günay (1986). Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi. *Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi* (Cilt 6, s. 170-174). İstanbul: Dergah Yayınları.
- Levend, Âgâh Sırrı (1984). *Divan Edebiyatı Kelimeler ve Remizler Mazmunlar ve Mefhumlar*. İstanbul : Enderun Kitabevi.
- Levend, Âgâh Sırrı (1987). *Türk Edebiyatı Tarihi Giriş I*. Ankara : TDK Yayınları.
- Nuh b. Mustafa Konevî (tarih yok). *Mecmûa-i Gazeliyât*, British Museum Or. 4129. İngiltere.
- Saraç, Yekta (Hazırlayan) "Emrî Dîvânı". <http://ekitap.kulturturizm.gov.tr/TR,78368/emri-divani.html> [erişim tarihi: 03.03.2016]
- Şenses, Hafsa (2008). *Nuh b. Mustafa ve el-Kelimetü's-şerîfe fî Tenzîhi Ebî Hanîfe İsimli Eserinin Tahlil ve Tahkîki*. Yüksek Lisans Tezi. Sakarya: Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Türker, Ömer (2007). Nuh b. Mustafa. *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi* (s. 230-231) içinde. İstanbul : TDV.
- Uzun, Mustafa (2003). Mecmûa. *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi* (Cilt 29, s. 265-268) içinde.
- Yılmaz, Hayati (2003). Nuh b. Mustafa'nın er-Risâle fi'l-fark beyne'l-hadisi'l-hadisi'l-kudsî ve'l-kur'ân ve'l-hadisi'n-Nebevî adlı Risalesi. *Hadis Tetkikleri Dergisi, I/1*, İstanbul.

